

Del 1 – ordförståelse

Markera ditt svar med ett kryss i rätt ruta!

1. febril

- A lugn
- B envis
- C **hektisk**
- D målinriktad
- E konstig

3. ängslig

- A blommig
- B makaber
- C nyutslagen
- D blöt
- E **orolig**

5. tjusa

- A ljusna
- B sminka
- C niga
- D **bedåra**
- E fuska

7. fögderi

- A arvskatt
- B beskyddare
- C **tjänsteområde**
- D kronofogde
- E lagförslag

9. evalvera

- A bestiga
- B uppgradera
- C renovera
- D **uppskatta**
- E minimera

2. försumma

- A lista ut
- B **underlåta**
- C sammanfatta
- D strunta i
- E avlägsna

4. korvmoj

- A **gatukök**
- B tunnbrödsrulle
- C isterband
- D fjälster
- E grillkorv

6. ministär

- A diktatur
- B tribunal
- C **regering**
- D hovstat
- E parlament

8. ultraism

- A ultimatum
- B **ytterlighetsinriktning**
- C högerextremism
- D dadaism
- E strålning

10. mörja

- A **slam**
- B nybörjarfel
- C otur
- D knivsudd
- E salva

11. frejdad

- A ivrig
- B **bedömd**
- C grundlagsskyddad
- D liberal
- E troende

12. proviant

- A regnskydd
- B ryggsäck
- C reskassa
- D planering
- E **färdkost**

13. reflektera

- A återberätta
- B motbevisa
- C **tänka igenom**
- D säga ifrån
- E betvivla

14. foajé

- A arbetsrum
- B matsal
- C vindsrum
- D **entréhall**
- E klädkammare

15. sekundär

- A **underordnad**
- B stödjande
- C omedelbar
- D avvikande
- E försämrad

16. inrådan

- A bestämmelse
- B **uppmaning**
- C påstående
- D medverkan
- E erbjudande

17. hålla låda

- A behärska sig
- B invänta svar
- C stå stadigt
- D **prata oavbrutet**
- E bjuda på fest

18. hänförd

- A utvisad
- B tankspridd
- C bedragen
- D tillfredsställd
- E **förtjust**

19. premiss

- A försäkran
- B förteckning
- C **förutsättning**
- D föraning
- E förbindelse

20. vital

- A **livskraftig**
- B hoppfull
- C fullvuxen
- D uppmärksam
- E slarvig

Del 3 – Meningskomplettering

1. Allt eftersom ny personal kommer in i verksamheten så ökar vi öppettiderna i flera regioner och släpper fler bokningsbara tider. För att _____ den akuta och uppkomna situationen ser vi även över om vi kan omfördela resurser. (1 p)

- A förstöra
- B uppmuntra
- C glömma
- D hantera
- E ignorera

2. Under pandemin lärde vi oss att det är farligt att vara _____ av ett fåtal länder för viktiga varor. Men tanken ledde inte till så mycket handling, utom möjligen vad gäller medicinsk skyddsutrustning. (1 p)

- A beroende
- B ansvarig
- C oberoende
- D uppskattad
- E obunden

3. Ersättningarna från socialförsäkringen _____ nämligen på inkomsten man haft innan man blir sjuk eller skadad och inte kan arbeta. Barn som råkar illa ut har ju inte hunnit jobba och få någon _____. De får klara sig på de så kallade garantinivåerna från Försäkringskassan som vuxna. (2 p)

- A jämförs – växel
- B uppfattas – namn
- C baseras – inkomst
- D godkänns – rädsla
- E övertalas – reklam

4. Den kostar ofta tre gånger så mycket och även om den inte är tre gånger bättre i kvalitén så är den ändå bättre. Det är lätt att tro att kravmärkt kyckling har färre bakterier men det är faktiskt tvärt om. Kycklingarna är frigående och då finns det naturligt _____ bakterier. (1 p)

- A färre
- B större
- C mindre
- D fler
- E renare

5. Kunskap om patientsäkerhet behövs på alla nivåer i hälso- och sjukvården. I arbetet kring den enskilda patienten är det viktigt bland annat för att kunna bedöma _____ och föreslå och vidta åtgärder. På det viset kan hälso- och sjukvårdspersonalen ställa medvetna krav på och bidra till en säker arbetsplats för _____ och sig själva. (2 p)

- A **risker - patienterna**
- B priser - djuren
- C resor - lärarna
- D fördomar - artisterna
- E tavlor - publiken

6. Sverige strävar efter jämställdhet inom livets alla områden. För att _____ jämställdhet är målet att lägga samma värde i det som kvinnor och män gör. (1 p)

- A hindra
- B dela
- C stoppa
- D kritisera
- E **uppnå**

7. En undersökning innebär bland annat att tandläkaren eller tandhygienisten kontrollerar om du har hål i tänderna, risk för _____ eller andra tecken på sjukdom eller problem i munnen. Undersökningen kostar vanligen mellan 905 kr och 1 500 kr beroende på hur omfattande undersökning som krävs. (1 p)

- A förlossning
- B **tandlossning**
- C tandblekning
- D tandborstning
- E tandläkare

8. Hon undervisar inte så mycket längre, men oroas över att mängden kvinnor på filosofiutbildningarna är förhållandevis _____. Första året är könsfördelningen jämnt fördelad, men sista året är andelen kvinnor bara 20 procent. (1 p)

- A många
- B flertal
- C få
- D bra
- E hög

9. Det kan finnas personer bland våra patienter eller personal som är _____ mot starka dofter. Vi ber dig därför att inte använda parfymade hygienartiklar när du ska besöka oss. (1 p)

- A frågande
- B överkänsliga
- C tåliga
- D glada
- E vana

10. I kommunallagen sägs det att det måste finnas Kommunfullmäktige och Kommunstyrelse i varje kommun. Däremot har varje kommun frihet att själv bestämma vilka andra nämnder som ska finnas. I Arvika kommun har man till exempel valt att _____ alla facknämnder. (1 p)

- A fira
- B hjälpa
- C slopa
- D bromsa
- E öka

11. Sedan länge har många snabbmatskedjor haft ett tidssystem som ser till att burgare eller pommes får ligga i ett värmeskåp en viss tid. För att kunna _____ maten så färsk och fräsch som möjligt. I dag är det också väldigt vanligt att kedjorna säger att de gör maten på _____. (2 p)

- A servera - beställning
- B tina - bordet
- C äta - disken
- D sortera - väggen
- E diska - ugnen

12. Det är olagligt att sälja, framställa, förvärva, bearbeta, transportera och inneha narkotika. Det är också olagligt att _____ kontakter mellan säljare och köpare. (1 p)

- A hindra
- B stoppa
- C gömma
- D förstöra
- E förmedla

13. Barn upp till sex år bör inte få söt dryck som nyponsoppa och saft i nappflaska när de är törstiga, och framför allt inte under natten när _____ går ner. Det är bättre att de dricker vatten. (1 p)

- A sömnen
- B salivproduktionen
- C tandborstningen
- D grannen
- E salthalten

14. Till cykelinfrastruktur räknas inte bara cykelvägnätet, utan även möjligheten att parkera cykeln. Cykelparkeringar ska erbjudas vid alla viktiga målpunkter och knutpunkter, så att man enkelt kan _____ olika trafikslag. Till exempel mellan cykel och tåg eller buss. (1 p)

- A minska
- B öka
- C kombinera
- D hindra
- E jämföra

15. Rätt kost och tobaksstopp är också viktiga faktorer för att bland annat förebygga benskörhet och höftledsfrakturer. Vätska är viktigt för att _____ svaghet och yrsel då många som är äldre dricker för lite. (1 p)

- A gynna
- B höja
- C motverka
- D öka
- E välja

16. Industrialiseringen medförde stora befolkningsförflyttningar från _____ till städerna vilket förändrade människors levnadsförhållanden. I början fanns inga lagar som _____ arbetstider och arbetsvillkor i industrierna. (2 p)

- A centrum - struntade
- B kyrkan - förbjöd
- C torget - förmedlade
- D hovet - förnedrade
- E landsbygden - reglerade

Text 1

Det här pågår fortfarande och mönstret är entydigt. Bara under förra året var utflyttningen av antalet barn mellan 0-5 år från Göteborg 3 000 medan inflyttningen var 2 000, alltså ett nettoutflöde på 1 000 förskolebarn plus deras skattebetalande föräldrar. De allra flesta flyttade till kranskommunerna. 2 p

A)	Antalet barnfamiljer som flyttar till Göteborg är större än antalet som flyttar från Göteborg.
B)	Förra året flyttade 1000 barn till Göteborg.
C)	Den största gruppen av barnen som flyttade från Göteborg hamnade i grannkommunerna.

Text 2

Hon målar upp den psykologiska triangeln, som består av känslor, tankar och beteenden. En förändring i någon av de tre delarna påverkar de andra två. I stället för att lägga tid och energi på att försöka förändra känslor och tankar, menar psykologen att man kan börja med att förändra sitt beteende. 2 p

A)	Psykologen menar att man ska försöka förändra sina känslor och tankar.
B)	Känslor, tankar, önskemål och beteenden bildar den psykologiska triangeln.
C)	När man ändrar en faktor i den psykologiska triangeln påverkar det de två andra.

Text 3

Arbetsterapeuter arbetar med förebyggande, hälsofrämjande och rehabiliterande insatser inom många olika verksamheter med personer i olika åldersgrupper från barn till äldre personer. Verksamheter där arbetsterapeuter kan arbeta är inom hälso- och sjukvård, skola, arbetsförmedling, företagshälsovård och hjälpmedelsföretag. 2 p

A)	Arbetsterapeuter jobbar enbart med äldre personer.
B)	Arbetsterapeuter jobbar inte bara med rehabiliterande insatser.
C)	Arbetsterapeuter brukar inte arbeta inom hälsovård.

Text 4

Forskarna har nu tagit patent på upptäckten för att fortsätta utvecklingen av ett nytt diagnostiskt test för bukspottkörtelcancer. Den genetiska signaturen från tarmfloran kan förhoppningsvis användas som en biomarkör för de med hög risk för sjukdom. Idag finns inget tillräckligt effektivt test för att upptäcka denna cancerform i ett tidigt skede. 2 p

A)	Forskarna är helt klara med ett diagnostiskt test för att bukspottkörtelcancer.
B)	I ett tidigt skede är det möjligt att upptäcka bukspottkörtelcancer även idag.
C)	Patientens tarmflora kan hjälpa forskarna i framtiden att upptäcka benägenhet att få bukspottkörtelcancer.

Text 5

Under fjolåret växte Kinas befolkning endast med 0,03 procent. De flesta analytiker är överens om att 2022 är året då landets invånarantal börjar sjunka. Men andra befolkningsfaktorer än rena antal har redan börjat skapa oro för framtiden. I maj presenterades resultaten av en omfattande nationell folkräkning av det slag som i Kina genomförs var tionde år. Mellan 2010 och 2020, så sjönk antalet kineser i arbetsför ålder med 35 miljoner. 2 p

A)	År 2022 blir Kinas befolkning troligen mindre.
B)	Man gör en stor folkräkning i Kina varje år.
C)	Under tio år har den arbetsföra befolkningen ökat med 35 miljoner.

Text 6

Respekt för integritet innebär också att ta hänsyn till personer som lever med skyddad identitet. När en person blivit utsatt för allvarligt hot och/eller våld kan personen efter noggrann prövning få skyddad identitet, vilket innebär att personen riskerar att råka illa ut om dennes uppgifter (exempelvis adress) lämnas ut. Det är därför viktigt att du som arbetar inom vård och omsorg med allvar beaktar detta. 2 p

A)	Om en person har blivit utsatt för hot och våld får personen automatiskt skyddad identitet.
B)	Om patienten har skyddad identitet får personalen inte berätta hens uppgifter för någon.
C)	Om en patient lever med skyddad identitet behöver vårdpersonalen inte bry sig om detta.

Text 7

Många känner till och pratar om klimatet och hur bilismen bidrar till ökade utsläpp, men hur många gör aktivt något för att minska sina egna utsläpp? Det undrade bilförmedlaren Abc-bil som gav i uppdrag till Sifo att undersöka saken. Man frågade totalt 1 102 personer i åldern 18–79 om deras körvanor. Studien visar att 74 procent av bilförarna försöker minska sin klimatpåverkan i trafiken. 2 p

A)	Sifo fick i uppdrag att fråga om bilisterna gör något för att minska sina utsläpp.
B)	Bilförmedlaren Abc-bil undersökte själva bilisternas körvanor.
C)	De flesta bilister gör inget för att minska sina utsläpp.

Text 8

Man ska vara lika noga med sin hjärnhälsa som med sin härthälsa. Får man problem med hjärtrusning eller kärlekskramp, då går man till doktorn. Men när man börjar notera förändringar i det vi kallar de kognitiva funktionerna, då kanske det inte är lika självklart att vända sig till en läkare. Det hoppas jag att det blir en ändring på. 2 p

A)	Om patientens kognitiva funktioner förändras söker alla omedelbart hjälp hos sjukvården.
B)	Om man har problem med hjärtat kontaktar man ofta sjukvården.
C)	Hjärnhälsan är viktigare än härthälsan.

Text 9

En protes av akrylplast rengörs med diskmedel under rinnande vatten. Skölj sedan noggrant med vatten. En glasprotes rengörs enbart med rent ljummet vatten. Om protesen känns sträv på ytan kan den behövas bytas ut. En plastprotes byts ut cirka var fjärde år och kan behöva rengöras hos protetiker en gång per år. En glasprotes byts ut vartannat till var tredje år. 2 p

A)	Glasprotesen och akrylprotesen rengörs på samma sätt.
B)	Glasprotesen ska kännas sträv på ytan.
C)	Plastprotesen håller ungefär fyra år.

Text 10

Sverige ligger långt framme i klimatomställningen, tack vare stora gröna investeringar och en tydlig politisk riktning. Vårt land ska ta sin del av ansvaret för att få ned utsläppen, men också visa omvärlden hur en snabbare klimatomställning skapar jobb och exportmöjligheter. 2 p

A)	Det är bara på grund av den tydliga politiska riktningen Sverige har blivit så duktig på klimatomställningen.
B)	Sverige vill vara ett föregångsland när det gäller att kunna kombinera klimatomställning och nya jobb.
C)	Sverige vill inte ta ansvar för utsläppen.